

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Cdo/232/2014
Identifikačné číslo spisu: 6212208498
Dátum vydania rozhodnutia: 30.09.2014
Meno a priezvisko: JUDr. Darina Kriváňová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2014:6212208498.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci oprávneného: Plzeňské městské dopravní podniky a.s., so sídlom Denisovo nábř. 920/12, 303 23 Plzeň, IČ: 252 206 83, Česká republika, zastúpeného: Mgr. Martin Zikmund, advokát so sídlom Šafářikovy sady 5, Plzeň, Česká republika, proti povinnému: G. X., bytom K. o vyhlásenie rozsudku Okresného súdu Plzeň-město zo dňa 9.8.2010, č. j. 18 C 638/2009 za vykonateľný v Slovenskej republike, vedenej na Okresnom súde Veľký Krtíš pod sp. zn. 5 Ecud 2/2012, o dovolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 14 CoE 93/2013 zo dňa 4. júna 2013, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Povinnému náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Okresný súd Veľký Krtíš uznesením zo dňa 20.2.2013, č. k. 5 Ecud 2/2012-18 podľa §10 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov, zastavil konanie vo veci o vyhlásenie rozsudku Okresného súdu Plzeň-město zo dňa 9.8.2010, sp. zn. 18 C 638/2009 za vykonateľný v Slovenskej republike z dôvodu, že oprávnený nezaplatil súdny poplatok, na zaplatenie ktorého súd oprávneného vyzval výzvou zo dňa 15.1.2013 v lehote 10 dní v sume 66,- €, podľa položky č. 18d Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov, v súlade s čl. 52 Nariadenia rady ES č. 44/2001 zo dňa 22.12.2000 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach a zároveň súd oprávneného poučil, že ak poplatok nebude v určenej lehote zaplatený, súd konanie zastaví. Súd prvého stupňa vyzval oprávneného na zaplatenie súdneho poplatku, keď platba podľa položky 18d neodporuje ustanoveniu článku 52 Nariadenia rady ES č. 44/2001, ktoré zakazuje vyberať súdne poplatky, odvody a iné platby vypočítané z výšky vymáhaného nároku a podľa názoru súdu prvého stupňa tento článok nevyklučuje výber paušálne určenej výšky súdneho poplatku podľa položky 18d Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu zákona o súdnych poplatkoch. Pretože oprávnený súdny poplatok nezaplatil ani na výzvu súdu, súd prvého stupňa konanie vo veci zastavil. Okresný súd zároveň nevyhovел návrhu oprávneného vo

vyjadrení zo dňa 24.1.2013, aby súd požiadal Súdny dvor ES o rozhodnutie o otázke: „Je možné za konanie o vykonateľnosti cudzieho rozhodnutia za vykonateľné v inom členskom štáte podľa čl. 52 Nariadenia Rady (ES) č. 44/2001 vyberať akýkoľvek súdny poplatok? Je možné vykladať čl. 52 Nariadenia Rady (ES) č. 44/2001 tým spôsobom, že je možné za konanie o vyhlásenie vykonateľnosti cudzieho rozhodnutia za vykonateľné v inom členskom štáte podľa Nariadenia Rady (ES) č. 44/2001 vyberať súdny poplatok paušálnou čiastkou?“ Okresný súd považoval oprávneným navrhované predbežné otázky za zjavne neopodstatnené a irelevantné, pretože prejudiciálne zodpovedanie otázok nemá reálny dosah na prebiehajúce konanie vo veci samej.

Proti uzneseniu súdu prvého stupňa podal odvolanie oprávnený, ktorý žiadal napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie z dôvodu, že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci a tvrdil, že nie je povinný platiť akýkoľvek súdny poplatok vo veci návrhu na vyhlásenie vykonateľnosti predmetného rozsudku v Slovenskej republike. Oprávnený tvrdil, že podľa článku 52 nariadenia je výslovne zakázané vyberať akýkoľvek poplatok za toto konanie a nariadenie má prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky. Nesúhlasil s názorom súdu, že článok 52 nariadenia nevylučuje výber súdneho poplatku určený paušálnou sumou, a tvrdil, že z článku 52 nariadenia vyplýva, že vôbec nemožno súdny poplatok vyberať.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) sa nestotožnil s podaným odvolaním oprávneného a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné, pretože ustanovenie článku 52 nariadenia stanovuje, že v konaní o vyhlásenie vykonateľnosti nie je možné v členskom štáte, v ktorom sa žiada o výkon vyberať žiadne poplatky, odvody, alebo iné platby vypočítané z výšky vymáhaného nároku. Ide o súdne poplatky tvoriace trovy konania, stanovené podľa hodnoty predmetu konania a prípustné je vyberanie fixných poplatkov (pevných platieb). Podľa názoru odvolacieho súdu účelom článku 52 nariadenia bolo zjednotiť prax v jednotlivých štátoch, keď v niektorých z nich poplatok za návrh na vyhlásenie vykonateľnosti bol vyberaný pevnou čiastkou a v iných bol závislý na výške plnenia v rozhodnutiach, ktoré mali byť vyhlásené za vykonateľné. Zavedenie nutnosti pevnej sadzby prispelo k naplneniu cieľa nariadenia zjednodušením formalít nevyhnutných pre uznanie a výkon rozhodnutí vydaných v iných členských štátoch a článok 52 nariadenia neobsahuje výslovné znenie bez akýchkoľvek poplatkov alebo bezplatne alebo zadarmo a pod. Odvolací súd preto uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správne potvrdil a podľa § 219 ods. 2 O.s.p. sa stotožnil s právnym názorom súdu prvého stupňa, aj s jeho odôvodnením, na ktoré poukazuje a to aj pokiaľ ide o návrh oprávneného na predloženie prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru ES, pretože nepovažuje za nutné postupovať v zmysle článku 267 Zmluvy o EÚ, lebo rozhodnutie Súdného dvora EÚ o navrhovanej otázke výkladu komunitárneho práva nepovažuje za potrebné a nevyhnutné pre rozhodnutie súdu z dôvodu, že vo veci nejde o sporové konanie, prebiehajúce pred vnútroštátnym súdom, v ktorom by zodpovedanie otázky, ktorú súd v danom prípade nepovažuje za spornú, bolo na rozhodnutie v danej veci nevyhnutné. Odvolací súd zdôraznil, že súdu nevyplýva povinnosť v zmysle článku 234 Zmluvy o založení ES požiadať o vydanie rozhodnutia Súdnym dvorom ES, ale je výlučne na jeho zvážení, či zvolí takýto postup, vzhľadom na nutnosť požiadať prejudiciálne Súdny dvor ES o výklad práva Európskej únie, v prípade, ak sa domnieva, že otázka dotýkajúca sa platnosti či aplikácie únijskeho práva v konkrétnom konaní je sporná. Preto je výlučne na súde, či návrh predloží, kedy a s akým obsahom.

Oprávnený podal dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktoré žiadal zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie, pretože rozhodnutie odvolacieho súdu je vecne nesprávne. Prípustnosť dovolania odôvodnil ustanovením § 239 ods. 2 písm. c/ O.s.p., podľa ktorého je prípustné dovolanie v danej veci, pretože je napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa a ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia, alebo o jeho vyhlásenie za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky. Dovolanie odôvodnil ustanovením § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. tým, že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Nesúhlasil s rozhodnutím prvostupňového aj odvolacieho súdu o zastavení konania, pretože podľa jeho názoru nebol povinný zaplatiť súdny poplatok vo výške 66,- €. V odôvodnení podaného dovolania uviedol, že návrh zo dňa 12.12.2012 zakladá zvláštne konanie sui generis, ktoré je upravené v čl. 38 Nariadenia rady ES č. 44/2001 zo dňa 22.12.2000 a ide o konanie o vyhlásenie exekučného titulu za vykonateľný, ktoré

konanie je jednoduché a rozhodnutie je vykonateľné, ak sú splnené formálne náležitosti a je doložené osvedčenie o vykonateľnosti, pričom sa rozhodnutie nepreskúmava. V článku 52 Nariadenia rady ES č. 44/2001 je výslovne zakázané vyberať akýkoľvek poplatok za toto konanie a toto nariadenie má aplikačnú prednosť pred zákonnými normami vydanými Slovenskou republikou. Nestotožnil sa s právnym názorom súdu, že článok 52 nariadenia nevyklučuje, aby bol za konanie o vyhlásenie exekučného titulu za vykonateľný vyberaný súdny poplatok, určený paušálnou sumou. Dovolateľ sa nestotožnil s právnym posúdením veci prvostupňovým aj odvolacím súdom, pokiaľ ide o povinnosť platiť súdne poplatky s poukazom na článok 52 Nariadenia rady ES č. 44/2001 a tvrdil, že súdy toto ustanovenie podľa jeho názoru pochopili nesprávne a opačne, ako je jeho zmysel a vytrhli z kontextu celého článku niekoľko slov a ich význam, a tiež význam celého článku následne zdeformovali a takýto postup je nepochopiteľný. Pokiaľ by sa dovolací súd nestotožnil s názorom dovolateľa ohľadne výkladu článku 52 Nariadenia rady ES č. 44/2001, navrhol, aby dovolací súd položil predbežnú otázku Európskemu súdnemu dvoru, týkajúcu sa platnosti a výkladu aktov prijatých orgánmi Spoločenstva, konkrétne čl. 52 Nariadenia rady ES č. 44/2001 s tým, že ak vznikne takáto otázka pred súdom členského štátu, môže tento súd, ak považuje rozhodnutie o tejto otázke za nevyhnutné k vyneseniu rozsudku, požiadať Súdny dvor o rozhodnutie o tejto otázke: „Je možné za konania o vyhlásenie cudzieho rozhodnutia za vykonateľné v inom členskom štáte podľa nariadenia rady ES č. 44/2001 vyberať akýkoľvek súdny poplatok?, Je možné vykladať článok 52 Nariadenia rady ES č. 44/2001 tým spôsobom, že je možné za konania o vyhlásenie cudzieho rozhodnutia za vykonateľné v inom členskom štáte podľa Nariadenia rady ES č. 44/2001 vyberať súdny poplatok určený paušálnou čiastkou?“.

Povinný sa k podanému dovolaniu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému zákon dovolanie pripúšťa.

Podľa § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Podmienky prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vydaného vo forme uznesenia sú upravené v ustanoveniach § 237 a § 239 O.s.p.

Podľa § 239 ods. 1 O.s.p. dovolanie je tiež prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev (§ 109 ods. 1 písm. c/) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/. Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. dovolanie je prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky. Keďže rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré je dovolaním napadnuté, nevykazuje znaky niektorého z týchto uznesení, nemožno prípustnosť dovolania vyvodiť z ustanovenia § 239 ods. 1 a 2 O.s.p.

V prejednávanej veci nešlo o prípustnosť dovolania podľa dovolacieho dôvodu uvedeného v podanom dovolaní podľa § 239 ods. 2 písm. c/ O.s.p., pretože nebolo napadnuté uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky. V zmysle tohto ustanovenia zákon pripúšťa dovolanie aj proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa o uznaní alebo neuznaní cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné alebo nevykonateľné na území Slovenskej republiky. V danom prípade nebolo uznesením odvolacieho súdu potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa o uznaní alebo neuznaní

cudzieho rozhodnutia, alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné alebo nevykonateľné na území Slovenskej republiky, ale v danom prípade odvolací súd preskúmaval uznesenie súdu prvého stupňa, ktorým bolo zastavené konanie pre nezaplatenie súdneho poplatku a v tomto uznesení sa súd zaoberal splnením poplatkovej povinnosti a z toho dôvodu nešlo o prípad podľa § 239 ods. 2 písm. c/ O.s.p., podľa ktorého by dovolanie bolo prípustné, ak by boli splnené podmienky v zmysle tohto ustanovenia.

V súvislosti s námietkou dovolateľa, ale tiež vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní, postihnutom niektorou z procesných vád uvedených v ustanovení § 237 O.s.p., neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 239 O.s.p., ale sa komplexne zaoberal otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z vád vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p.

Podľa § 237 O.s.p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Oprávnený v dovolaní nenamietal, že by v konaní došlo k procesným vadám v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. a existencia takej procesnej vady nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

S prihliadnutím na obsah dovolania, dovolací súd osobitne skúmal, či v konaní nedošlo k odňatiu možnosti konať pred súdom (§ 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 237 písm. f/ O.s.p.).

Pod odňatím možnosti pred súdom konať treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Táto vada konania znamená porušenie základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces, ktoré právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj čl. 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O.s.p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi, a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné právo, ktoré mu právny poriadok priznáva.

Dovolateľ tvrdil, že nesprávnym posúdením podmienok poplatkovej povinnosti bolo znemožnené jeho ústavné právo na súdnu ochranu a teda možnosť konať pred súdom, keďže zákonným dôsledkom nezaplatenia súdneho poplatku za návrh je zastavenie konania.

Dovolateľ teda namietal nesprávne právne posúdenie veci, s dôsledkom odňatia možnosti konať pred súdom. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav.

Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce dovolací dôvod, ktorým však možno odôvodniť len procesne prípustné dovolanie (o tento prípad ale v prejednávanej veci nejde). Samo osebe však nesprávne právne posúdenie veci bez ďalšieho, nezakladá žiadnu z vád v zmysle § 237 O.s.p.

Podľa obsahu dovolania podstatná je námietka dovolateľa, že súdy nesprávne aplikovali § 18d Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v znení neskorších predpisov, keď súd vyzval oprávneného na zaplatenie súdneho poplatku podľa tejto položky vo výške 66,- €, pričom v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia v danej veci nesprávne tiež postupovali podľa článku 52 Nariadenia rady ES č. 44/2001, pretože v prípade, ak by bol oprávnený povinný zaplatiť súdny poplatok vo výške 66,- € a ďalší súdny poplatok vo výške 300,- Kč za vydanie osvedčenia o vykonateľnosti a súdny poplatok za exekúciu vo výške 16,50 € bez toho, aby bolo dopredu zrejmé, či bude vôbec exekúcia úspešná, takýto systém by bol v prospech dlžníkov, pretože veriteľom by sa ich drobné pohľadávky vôbec nevyplatilo vymáhať. Takýto stav by bol protiústavný a ukracoval by práva veriteľov.

Konanie o uznaní cudzieho rozhodnutia sa začína na návrh, na ktorý je oprávnený ten, kto je v cudzom rozhodnutí označený ako účastník. Poplatková povinnosť vzniká navrhovateľovi podaním návrhu na uznanie cudzieho rozhodnutia.

Podľa položky 18d Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu k zákonu č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v znení neskorších predpisov, z návrhu na uznanie cudzích rozhodnutí sa platí súdny poplatok 66,- €.

Podľa § 10 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v znení neskorších predpisov, ak nebol zaplatený poplatok splatný podaním návrhu na začatie konania alebo dovolania, prvostupňový súd vyzve poplatníka, aby poplatok zaplatil v lehote, ktorú určí spravidla v lehote desiatich dní od doručenia výzvy; ak aj napriek výzve poplatok nebol zaplatený v lehote, 5a) súd konanie zastaví. O následkoch nezaplatenia poplatku musí byť poplatník vo výzve poučený. Súd vyzve poplatníka na zaplatenie poplatku splatného podaním návrhu na začatie konania predtým, ako nariadi pojednávanie tak, aby lehota od zaplatenia poplatku do pojednávania, vydania platobného rozkazu a rozkazu na plnenie alebo rozhodnutia bez nariadenia pojednávania 5b) nebola dlhšia ako dva mesiace; túto lehotu môže predseda súdu z dôležitých dôvodov predĺžiť.

Z obsahu spisu vyplýva, že súd prvého stupňa vyzval oprávneného výzvou zo dňa 14.12.2012 na zaplatenie súdneho poplatku za návrh na vyhlásenie vykonateľnosti cudzieho rozhodnutia v sume 66,- € podľa položky 18d Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu k zákonu o súdnych poplatkoch, zároveň s poučením, že ak nebude poplatok v určenej lehote zaplatený, súd konanie podľa § 10 ods. 2 tohto zákona zastaví. Z uvedeného vyplýva, že súd prvého stupňa ako aj odvolací súd postupovali v súlade so zákonom o súdnych poplatkoch a nešlo o nesprávne právne posúdenie veci zo strany súdu, keď súd vyzval oprávneného na zaplatenie súdneho poplatku v zmysle zákona o súdnych poplatkoch. Postupom súdu nedošlo k znemožneniu ústavného práva oprávneného na súdnu ochranu a teda možnosti konať pred súdom tým, že v dôsledku nezaplatenia súdneho poplatku bolo konanie zastavené. Podľa názoru dovolacieho súdu sa nemožno stotožniť s tvrdením dovolateľa, že podľa článku 52 nariadenia, ustanovenia tohto článku, podľa ktorého v členskom štáte, v ktorom sa žiada o výkon nemožno za konanie o vydanie vyhlásenia vykonateľnosti vyberať poplatok, odvod alebo inú platbu vypočítanú z výšky vymáhaného nároku, pochopiť tak, že tento článok vylučuje platenie súdnych poplatkov za konanie súdu v predmetnej veci. Podľa tohto článku nemožno za konanie vyberať súdny poplatok z výšky vymáhaného nároku, čo neznamena, že konanie je v tomto prípade oslobodené od súdnych poplatkov a oprávnený sa svojho práva môže domáhať bez zaplatenia súdneho poplatku, pričom zákon o súdnych poplatkoch presne určuje výšku a aj splatnosť súdneho poplatku a v prípade ak oprávnený súdny poplatok nezaplatí, je postup súdu, ktorý konanie vo veci zastavil, v súlade so zákonom.

V danom prípade bol postup odvolacieho súdu ako aj prvostupňového súdu v súlade so zákonom a nemal za následok odňatie možnosti konať pred súdom oprávnenému. Za odňatie možnosti konať pred súdom v zmysle § 237 psím. f/ O.s.p. nemožno považovať samotné rozhodnutie súdu, ktorým bola uložená oprávnenému povinnosť zaplatiť súdny poplatok, resp. ktorému bola zaslaná výzva s poučením, že ak poplatok nebude v určenej lehote zaplatený, súd konanie zastaví. Súd preto svojím postupom neporušil základné právo oprávneného na spravodlivú ochranu jeho práv.

V tej súvislosti je potrebné uviesť, že aj keď podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky sa môže každý domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde, a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky a podľa čl. 36 Listiny základných práv a slobôd, ktorý vymedzuje právo každého domáhať sa stanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne a aj keď podľa § 3 O.s.p. každý má právo domáhať sa na súde ochrany práva, ktoré bolo ohrozené, alebo porušené, tieto ustanovenia nezaručujú žiadnemu účastníkovi súdneho konania bezvýhradné právo na bezplatné súdne konanie. Pri uplatňovaní práva účastníka v občianskom súdnom konaní zákon stanovuje, kedy je účastník povinný uhradiť súdny poplatok, čo je podmienkou pri uplatnení jeho práva v konaní pred súdom.

Procesný postup súdov bol preto v súlade so zákonom a nemal za následok odňatie možnosti oprávnenému pred súdom konať. Samotným rozhodnutím súdy preto neporušili základné právo oprávneného na spravodlivú ochranu jeho práv.

V prejednávanej veci dovolanie smerovalo proti uzneseniu odvolacieho súdu, proti ktorému podľa § 239 O.s.p. prípustné dovolanie nie je a neboli zistené ani dôvody prípustnosti dovolania v § 237 O.s.p. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dovolanie ako neprípustné odmietol podľa § 243b ods. 5 prvá veta O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

Dovolateľ v podanom dovolaní tiež navrhol, aby dovolací súd položil predbežnú otázku Európskemu súdnemu dvoru, týkajúcu sa platnosti a výkladu aktov prijatých orgánmi spoločenstva, konkrétne článku 52 Nariadenia rady ES č. 44/2001. Týmto návrhom sa dovolací súd tiež zaoberal s tým, že z podaného dovolania nevyplyva, že oprávnený zároveň žiadal za uvedeným účelom prerušiť konanie podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. a preto dovolací súd nerozhodol o tom, či konanie z uvedených dôvodov prerušuje, keď takýto návrh nebol podaný.

K predloženému návrhu dovolateľa na predloženie predbežnej otázky Európskemu súdnemu dvoru, je potrebné uviesť, že konanie pred súdnym dvorom o predbežnej otázke má povahu osobitného nespоровého a medzitýmneho konania, v ktorom súdny dvor má právomoc vydať rozhodnutie o výklade zakladajúcich zmlúv Európskej únie, o platnosti a výklade aktov inštitúcií, orgánov, úradov alebo agentúr Európskej únie, výklade štatútov orgánov zriadených aktom Rady Európskeho spoločenstva. Toto konanie je inštitútom pôsobiacim v záujme integrácie a zachovania jednoty európskeho práva, pretože súdny dvor v ňom vydáva rozhodnutia o určitých čiastkových otázkach výkladu a platnosti komunitárneho práva, ktoré je potrebné pre rozhodnutie vnútroštátneho súdu vo veci samej.

Vnútroštátny súd nie je povinný vyhovieť každému návrhu účastníka konania na prerušenie konania a postúpenie návrhu súdnemu dvoru na vydanie rozhodnutia o predbežnej otázke. Túto povinnosť nemá ani vtedy, keď prípadne v určitej veci aplikuje ustanovenie zákona platného v Slovenskej republike, do ktorého bol prenesený obsah právnych noriem Európskej únie. Zmyslom riešenia predbežnej otázky je zabezpečiť jednotný výklad komunitárneho práva, teda nie rozhodnúť určitý spor, ktorý nemá žiadnu komunitárnu relevanciu a je vo výlučnej kompetencii súdu členskej krajiny. Ak súd pri priebežnom posudzovaní veci nedospeje k záveru o potrebe výkladu komunitárneho práva a návrhu účastníka na prerušenie konania v zmysle § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. nevyhoví, prejednanie a rozhodnutie veci sudcom vnútroštátneho súdu nezakladá (v takom prípade) procesné vady konania ani v zmysle § 237 písm. f/, ani v zmysle písm. g/ O.s.p.

Vyriešenie právnych otázok nastolených dovolateľom v tomto konaní patrí do výlučnej právomoci vnútroštátneho súdu bez potreby prejudiciálneho rozhodnutia Súdného dvora EÚ. Zo spisu vyplýva, že súdy nižších stupňov neinterpretovali právne normy komunitárneho práva, ktorých výkladu sa dovolateľ domáhal. V predmetnej veci súd prvého stupňa vyzval oprávneného na zaplatenie súdneho poplatku v zmysle príslušných ustanovení zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov a pretože oprávnený si poplatkovú

povinnosť nesplnil, súd prvého stupňa konanie vo veci zastavil podľa § 10 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch. Odvolací súd tiež na základe podaného odvolania oprávneného skúmal správnosť rozhodnutia súdu prvého stupňa o zastavení konania vo veci podľa zákona o súdnych poplatkoch.

Záverom je potrebné zdôrazniť, že úprava poplatkovej povinnosti predstavuje jeden zo základných aspektov podmieňujúcich právo na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 ústavy. Ak zákon v tomto smere ustanovil pevné a jasné pravidlá umožňujúce prístup k súdu taktiež splnením v ňom obsiahnutých podmienok, potom tieto podmienky musí akceptovať štát, prostredníctvom orgánov súdnej moci, ale rovnako každý, kto sa dovoľáva práva na súdnu ochranu.

V dovolacom konaní úspešnému povinnému vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti oprávnenému, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky mu však žiadne trovy dovolacieho konania nepriznal z dôvodu, že v dovolacom konaní mu žiadne trovy nevznikli a ani nebol podaný návrh na uloženie povinnosti nahradiť trovy konania (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.